

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020 – 2022

(skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny do seminarium
Kod przedmiotu*	IXC14
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy fakultatywny
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Marek Stanisiz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Joanna Rusin, dr hab. prof. UR Marek Stanisiz, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

znajomość literatury i kultury XIX i XX wieku na poziomie licencjackim

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	pogłębienie znajomości literatury i kultury XIX wieku
C2	zorientowanie we współczesnych kierunkach badawczych literatury romantyzmu i pozytywizmu

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka ma pogłębioną wiedzę o literaturze i kulturze XIX w.	K_W01
EK_02	Student/ka jest zorientowany/a we współczesnych kierunkach badawczych literatury romantyzmu i pozytywizmu	K_W03
EK_03	Student/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze z literaturoznawstwa i kultury narodowej, a także w sposób kreatywny rozwijać karierę zawodową	K_U03
EK_04	Student/ka integruje wiedzę z zakresu literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii w podejmowanych badaniach naukowych	K_U04
EK_05	Student/ka poddaje krytycznej ocenie posiadaną wiedzę i odbierane treści; zasięga opinii ekspertów	K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Wariant 1: dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg: *Historia i kultura Galicji*.

Treści merytoryczne
1. Terminologia: pochodzenie i zakres nazwy Galicja. Historia prowincji
2. Społeczeństwo galicyjskie: rozwój i przemiany
3. Mity galicyjskie: Franciszek Józef i jego monarchia
4. Wielokulturowość Galicji
5. Polityka i autonomia galicyjska
6. Szkolnictwo i nauka w Galicji
7. Gospodarka galicyjska. Emigracja
8. Koniec i trwanie mitu galicyjskiego. Galicja w mediach

Wariant 2: dr hab. prof. UR Marek Stanisław: *Literatura XIX wieku – interpretacje kulturowe*.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
1. Czym jest kulturowa teoria literatury jako metoda badań literackich?
2. Cieleśność w literaturze XIX wieku.
3. Reprezentacje męskości i kobiecości w literaturze XIX wieku.
4. Obrazy narodów i grup etnicznych w literaturze XIX wieku (Polaków, Rosjan, Niemców, Żydów, Ukraińców, Białorusinów itp.; obrazy swoich, innych i obcych, przyjaciół i wrogów, patriotów i zdrajców).
5. Patriotyzm i nacjonalizm we współczesnej Europie a problemy literatury XIX wieku.
6. Literatura polska XIX wieku a idee Europy.
7. Polskie podróżopisarstwo romantyczne.
8. Doświadczenie emigracji w literaturze XIX wieku.

3.4 Metody dydaktyczne

wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć	wykład
EK_02	zbieżne z EK_01	zbieżna z EK_01
EK_03	zbieżne z EK_01	zbieżna z EK_01
EK_04	zbieżne z EK_01	zbieżna z EK_01
EK_05	rozmowa na konsultacjach	konsultacje

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

obecność na wykładzie
----

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	5

SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	nie przewiduje się

7. LITERATURA

Literatura podstawowa (wariant 1):

1. *Galicja i jej dziedzictwo*: m.in. tom 4 *Literatura - Język - Kultura* (red. W. Bonusiak, Cz. Kłak, Rzeszów 1994), tom 5 *Pisarze galicyjscy: szkice literackie* (autor Cz. Kłak, Rzeszów 1994).
2. *Austriackie gadanie. Encyklopedia galicyjska*, red. Mieczysław Czuma, Leszek Mazan, Kraków 1998
3. Stanisław Grodziski, *Franciszek Józef I*, Wrocław 1983.
4. Renata Hołda, *"Dobry władca" : studium antropologiczne o Franciszku Józefie I*, Katowice 2008.
5. Zbigniew Fras, *Galicja*, Wrocław 1999.
6. *Nie jesteśmy ukraińcami. Polska myśl polityczna wobec Ukraińców i Ukrainy. Antologia tekstów*, pod red. P. Kowala, J. Ołdakowskiego i M. Zuchniak. Wrocław 2002.
7. Daniel Beauvois *Trójkąt ukraiński. Szlachta, carat i lud na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie 1793-1914*, Lublin 2005.
8. Franciszek Bujak, *Galicja*: t.1 Kraj, ludność, społeczeństwo, rolnictwo, t. 2 leśnictwo, górnictwo, przemysł. Lwów 1908-1910. Fras, *Galicja*, Wrocław 2003.
9. Stanisław Szczepanowski, *Nędza Galicji w cyfrach i program energicznego rozwoju gospodarstwa krajowego*. Lwów 1888.
10. *„Kresy Wschodnie II Rzeczypospolitej: przekształcenia struktury narodowościowej 1931-1948”*, red. Stanisław Ciesielski, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Stanisława Darłakowa, *Prasa Rzeszowska XIX i XX wieku*, Rzeszów 1966.
2. Jacek Kolbuszowski, *Cmentarze*, Wrocław 1996
3. *Repatriacje i migracje ludności pogranicza w XX wieku* Białystok 2004, redakcja: Marek Kietliński, Wojciech Śleszyński Wersja PDF
4. Stefan Buszczyński *„Podole, Wołyń i Ukraina”* Lwów 1862.

Literatura podstawowa (wariant 2):

Anderson Benedict, *Wspólnoty wyobrażone: rozważania o źródłach i rozprzestrzenianiu się nacjonalizmu*, tłum. Stefan Amsterdamski, Kraków 1997.

Błoński Jan, *Biedni Polacy patrzą na Getto; Myśleć przeciw własnemu komfortowi*, [w:] Jan Błoński, *Biedni Polacy patrzą na Getto*, Kraków 2008, s. 5-47.

- Burkot Stanisław, *Polskie podróżopisarstwo romantyczne*, Warszawa 1988.
- Cała Alina, *Wizerunek Żyda w polskiej kulturze ludowej*, Warszawa 1992.
- Cała Alina, *Żyd – wróg odwieczny? Antysemityzm w Polsce i jego źródła*, Warszawa 2012.
- Gawin Dariusz, *Przyszłość patriotyzmu*, w: *Maski i twarze patriotyzmu*, red. Maria Karolczak, Kraków 2012.
- Inglot Mieczysław, *Norwidowska Europa*, w: tegoż, *Drogami pielgrzyma. Studia i artykuły o twórczości „czwartego wieszczą”*, Lublin 2007, s. 155-168.
- Janion Maria, *Bohater, spisek, śmierć. Wykłady żydowskie*, Warszawa 2009.
- Janion Maria, *Kobiety i duch inności*, Warszawa 2006 (lub wyd. wcześniejsze).
- Janion Maria, *Polska między Wschodem a Zachodem*, „Teksty Drugie” 2003, nr 6 (84), s. 131-149.
- Janion Maria, *Zmierzch paradygmatu*, w: tejże, *Do Europy tak, ale razem z naszymi umarłymi*, Warszawa 2000, s. 19-34.
- Kosiński Dariusz, *Ulica jako scena narodowa – patriotyzm po 10 kwietnia*, w: *Maski i twarze patriotyzmu*, red. Maria Karolczak, Kraków 2012, s. 71-88.
- Koziołek Ryszard, *Ciała Sienkiewicza*, Katowice 2009 (lub 2010).
- Kraskowska Ewa, *Czytelnik jako kobieta*, Poznań 2007.
- Król Marcin, *Europa w obliczu końca*, Warszawa 2012.
- Łebkowska Anna, *Somatopoetyka*, w: *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012, s. 101-136.
- Mazurkiewicz Filip, *Męskość dziewiętnastowieczna – prolegomena*, „Teksty Drugie” 2015, nr 2, s. 30-52.
- Nycz Ryszard, *Kulturowa natura, słaby profesjonalizm. Kilka uwag o przedmiocie poznania literackiego i statusie dyskursu literaturoznawczego*, [w:] *Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, redakcja Michał Paweł Markowski, Ryszard Nycz, Kraków 2012, s. 5-38.
- Nycz Ryszard, *Kulturowa teoria literatury – wyjaśnienia i propozycje*, w: tegoż, *Poetyka doświadczenia. Teoria – nowoczesność – literatura*, Warszawa 2012, s. 109-127 (lub: Ryszard Nycz, *KTL – wyjaśnienia i propozycje*, w: *Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz, Kraków 2012, s. 7-27).
- Plata Tomasz, *Pośmiertne życie romantyzmu*, Warszawa 2017.
- Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. Józefa Bachórze i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 1991 [lub inne wydanie].
- Stefanowska Zofia, *Mickiewicz „Śród żywiołów obcych”*, w: tejże, *Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu*, Warszawa 2001, s. 304-334.
- Szacki Jerzy, *Patriotyzm jako „błąd” i jako „cnota”*, w: *Maski i twarze patriotyzmu*, red. Maria Karolczak, Kraków 2012, s. 105-120.
- Tokarska-Bakir Joanna, *Żydzi u Kolberga*, w: tejże, *Rzeczy mgliste. Eseje i studia*, wprowadzenie Maria Janion, Fundacja Pogranicze, Sejny 2004.
- Trybuś Krzysztof, *Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości*, Poznań 2011.
- Wieczorkiewicz Anna, *Apetyt turysty. O doświadczeniu świata w podróży*, Kraków 2008.
- Witkowska Alina, *Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków*, Gdańsk 1997.
- Zawsze nas czeka nowy romantyzm*, z prof. Bogusławem Dopartem rozmawia Marta Kwaśnicka, „Czterdzieści i Cztery. Magazyn Apokaliptyczny” 2009, nr 2, s. 95-108.
- Żynis Bernadetta, *Niewystarczalność – o wybranych aspektach cielesności u Mickiewicza*, w: *Romantyzm i nowoczesność*, red. Michał Kuziak, Kraków 2009, s. 231-256.